

Sprawozdanie
z realizacji zadań zawartych w Gminnej Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2021-2030
za okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Uchwałą Nr XXXVII.238.2021 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 30 grudnia 2021 r. przyjęto Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Różan na lata 2021-2030. Ten ważny dokument jest elementem lokalnej polityki społecznej zmierzającej do poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

Cel strategiczny 1.

Tworzenie zintegrowanego systemu działań na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin

Pracownicy socjalni OPS prowadzą na bieżąco rozeznanie środowiska w zakresie funkcjonowania rodzin, w tym szczegółowe rozeznanie sytuacji bytowej rodzin dysfunkcyjnych i o bardzo niskich dochodach. Rodziny dysfunkcyjne objęte są pracą socjalną, a rodziny o bardzo niskich dochodach otrzymują pomoc finansową stosownie do potrzeb, obowiązujących przepisów i możliwości finansowych gminy.

W 2021 roku przyznano i wypłacono świadczenia pieniężne dla 130 świadczeniobiorców, ogółem na kwotę 260.931,59 zł, w tym:

- zasiłek stały dla 33 świadczeniobiorców na kwotę 193.640,36 zł,
- zasiłek okresowy dla 16 świadczeniobiorców na kwotę 26.512,62 zł,
- zasiłek celowy dla 31 świadczeniobiorców na kwotę 16.376,61 zł,
- specjalny zasiłek celowy dla 50 świadczeniobiorców na kwotę 24.402,00 zł.

OPS realizował również świadczenia niepieniężne. Pracą socjalną objęto 370 osób. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono 30 osobom na kwotę 16.671,00 zł. Opłacono posiłek dla 277 świadczeniobiorców w kwocie 138.671,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał również:

- zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe),
- zasiłki pielęgnacyjne,
- świadczenia pielęgnacyjne,
- zaliczki alimentacyjne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- składki na ubezpieczenia emerytalno – rentowe,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenie rodzicielskie,

Łącznie wypłacono 7107 świadczeń na kwotę 1.696.340,00zł

- świadczenie wychowawcze Rodzina 500+,

W 2021 roku kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych wraz z obsługą to 4 771 540,05 zł. Świadczenia te zostały wypłacone dla 864 dzieci i młodzieży, zamieszkującej w 526 rodzinach.

OPS we współpracy z placówkami oświatowymi, pomagał rodzicom w rodzinach mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Poradnictwo rodzinne realizowane było poprzez terapię rodzinną odnoszącą się do szeroko rozumianych problemów funkcjonowania rodziny, w tym problemów wychowawczych oraz problemów opieki nad osobą niepełnosprawną. Osoby zainteresowane kierowano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim.

W 2021 roku mieszkańcy gminy Różan skorzystali z:

- poradnictwa psychologicznego – 4 osoby,
- poradnictwa rodzinnego – 0 osób,
- poradnictwa prawnego – 0 osoby.

W 2021 r. asystent rodziny współpracował z 15 rodzinami, w których przebywało łącznie 26 dzieci. Sześcioro dzieci z terenu Gminy Różan zostało umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych, na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego

w Makowie Mazowieckim. Gmina Różan partycypowała w ponoszeniu kosztów za dzieci w łącznej wysokości 2.256,24 zł

W pomieszczeniach Dziennego Domu "Senior+" funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego pod nazwą „Świetlica opiekuńczo – wychowawcza”. Zajęcia pod opieką wychowawcy odbywają się we wszystkie dni robocze w godz. 14:00 – 18:00. Wprawdzie jest przeznaczona dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, ale przychodzą do niej również dzieci z tzw. rodzin „normalnych”. Integracja tych dzieci jest trudna, ale bardzo korzystna dla wszystkich uczestników.

Świetlica zapewnia dzieciom pomoc w nauce, rozwój ich zainteresowań, organizację czasu wolnego poprzez ciekawe i kształcące zabawy oraz zajęcia sportowe. Jej mankamentem jest brak stałej i efektywnej współpracy rodziców dziecka z pracownikiem świetlicy. Zajęcia w świetlicy opiekuńczo- wychowawczej i w GOUK to wspaniałe alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z naszej gminy.

Cel strategiczny 2.

Zmniejszenie rozmiarów bezrobocia i ubóstwa

Wszyscy świadczeniobiorcy pomocy społecznej, będący w wieku aktywności zawodowej oraz stosunkowo dobrym stanie zdrowia, pozostający bez pracy, są obejmowani przez OPS aktywizacją społeczno - zawodową w różnych możliwych formach. Kierownik i pracownicy socjalni OPS w każdej rozmowie z klientem oferują kilka wariantów rozwiązania jego trudnej sytuacji życiowej, adekwatnych do możliwości klienta.

Są to między innymi: aktualne oferty pracy, oferty szkoleń i kursów umożliwiających podniesienie kwalifikacji lub zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych, ewentualnie pomoc w skompletowaniu dokumentacji niezbędnej do orzeczenia niepełnosprawności. Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej lub objęcie usługami opiekuńczymi osób niepełnosprawnych również umożliwia domownikom podjęcie pracy zawodowej, nawet poza miejscem zamieszkania.

Ze względu na bardzo ograniczony miejscowy rynek pracy, poszukujemy ofert pracy poza gminą Różan. Udostępniamy klientom posiadane oferty, korzystanie z telefonu służbowego i Internetu.

Cel strategiczny 3.

Tworzenie systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

Objęto 34 osoby standardowymi środowiskowymi usługami opiekuńczymi w miejscu ich zamieszkania.

W domach pomocy społecznej przebywało 8 osób, za pobyt, których gmina dopłaciła kwotę 237.502,16 zł. Koszty te byłyby o wiele większe, gdyby nie to, że 1 osoby przebywa w ZOL, gdzie gmina nie ponosi żadnych kosztów, a także na dobrym poziomie jest świadczenie zorganizowanych środowiskowych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w domach podopiecznych.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostało objętych 24 osoby, koszt realizacji wsparcia w 2021 r. wyniósł 237.502,16 zł.

W celu podniesienia, jakości życia osób niepełnosprawnych, uruchomiono w Różanie 2 gabinety rehabilitacyjne, które świadczą usługi w ramach kontraktu z NFZ. Usługi rehabilitacyjne są wykonywane również w domu chorego. Od samego początku było bardzo duże zainteresowanie tymi usługami i dalej rośnie. W ofercie gabinetów brakowało tylko hydromasażu, ale jest już w ofercie jednego gabinetu. Obecnie czas oczekiwania na zabiegi wynosi kilkanaście dni, a więc o wiele krócej niż w innych miejscowościach. Dlatego na rehabilitację do Różana przyjeżdżają również mieszkańcy gmin ościennych i Makowa Mazowieckiego.

W 2021r. funkcjonował Dzienny Dom „Senior +” z 16 uczestnikami, dobrze wyposażony w sprzęt do fizjoterapii. W 2021 roku zakupiono lampę Sollux, aparat do ultradźwięków oraz elektroterapii. Dzięki tym urządzeniom uczestnicy Dziennego Domu w specjalistycznych, komfortowych warunkach optymalizują swój stan zdrowia do najwyższego poziomu.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „Aktywnych Pań w Załuziu” realizowano projekt „Szkoła Pełni Życia”, którego beneficjentami były osoby z niepełnosprawnością z terenu gminy Różan. Projekt ten cieszył się bardzo dobrym odbiorem ze strony społeczności Gminy. Realizowano różnego rodzaju zajęcia takie, jak: plastykoterapia, muzykoterapia, alpakoterapia, wyjazdy na konie (hipoterapia) a także spotkania w lokalnej restauracji podczas realizacji warsztatów.

Cel strategiczny 4.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i uzależnieniom oraz zwiększenie dostępu do placówek ochrony zdrowia.

Uzależnienia to problem światowy, ogólnokrajowy, jeszcze do niedawna charakterystyczny tylko dla dużych aglomeracji miejskich, a bardzo lekceważony w małych miasteczkach i na wsi, jednakże występuje także naszej gminie.

W gminie Różan najliczniej występują uzależnienia:

- od alkoholu,,
- od palenia tytoniu.

Problemami tymi zajmuje się głównie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W tym zakresie współpracuje ze szkołami, Policją, OPS, Poradnią Rodzinną w Makowie – Maz., Poradnią Leczenia Uzależnień.

Każdego roku Rada Miejska w Różanie uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , który jest finansowany ze środków własnych gminy – pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Poprzez imprezy promujące zdrowy styl życia, jak różnego rodzaju programy, spektakle, konkursy, zawody, gry i zabawy, organizowane w przedszkolu i szkole podstawowej, dociera się do dużej grupy dzieci i młodzieży w celu uświadomienia zagrożeń wynikających z picia alkoholu, zażywania narkotyków czy palenia tytoniu. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalony na lata 2019 - 2023, stanowił podstawę do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych. Szczegółową informację w tym zakresie zawiera raport z realizacji uchwały Nr VII/41/2019 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2019-2023- zadania realizowane w 2021 roku.

W 2021 r. Narodowy Fundusz Zdrowia zorganizował na terenie gminy Różan 2 akcje bezpłatnych badań profilaktycznych – badania mammograficzne.

W pomieszczeniach Dziennego Domu ”Senior+” funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego pod nazwą „Świetlica opiekuńczo – wychowawcza”. Zajęcia pod opieką wychowawcy

odbywają się we wszystkie dni robocze w godz. 14:00 – 18:00. Wprawdzie jest przeznaczona dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, ale przychodzą do niej również dzieci z tzw. rodzin „normalnych”. Integracja tych dzieci jest trudna, ale bardzo korzystna dla wszystkich uczestników.

Świetlica zapewnia dzieciom pomoc w nauce, rozwój ich zainteresowań, organizację czasu wolnego poprzez ciekawe i kształcące zabawy oraz zajęcia sportowe. Jej mankamentem jest brak stałej i efektywnej współpracy rodziców dziecka z pracownikiem świetlicy. Zajęcia w świetlicy opiekuńczo- wychowawczej i w GOUK to wspaniałe alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież z naszej gminy.

Cel strategiczny 5.

Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w Gminie Różan

W ramach działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło: 10 Niebieskich Kart z Komisariatu Policji w Różanie

Kontynuowano 7 procedur Niebieska Karta z 2020 roku.

Odbyło się:

- 4 posiedzenia całego Zespołu,
- 19 posiedzeń grup roboczych.

Ponadto w Dziennym Domu „Senior+” w Różanie w dniu 20 września 2021 r. przeprowadzono w ramach akcji „świadomy senior w świecie finansów” jedno szkolenie dla seniorów oraz rozmowę profilaktyczną dotyczącą bezpieczeństwa korzystania z kart kredytowych. Akcje informacyjną przeprowadzili policjanci z PP w Różanie oraz KMP w Makowie Mazowieckim.

Cel strategiczny 6.

Rozwój odpowiedzialności obywatelskiej i pomocy społecznej w Gminie

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Różanie w roku 2021 przedstawiała się następująco:

- kierownik - 1 osoba,

- główny księgowy- 1 osoba,
- pracownicy socjalni – 2 osoby,
- starszy administrator ds. świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych – 1 osoba,
- terapeuta – 1 osoba,
- instruktor terapii zajęciowej/wychowawca – 1 osoba,
- pielęgniarki – 2 osoby,
- opiekunki środowiskowe – 6 osób,
- opiekun osób starszych – 1 osoba,
- specjalista pracy z rodziną – 3 osoby, (w tym 1 osoba przebywająca na urlopie macierzyńskim)
- asystent rodziny – 1 osoba,

Kadra OPS nieustannie podnosi swoje kwalifikacje, biorąc udział w kursach i szkoleniach specjalistycznych. Ma to znaczący wpływ na doskonalenie warsztatu pracy socjalnej, która ciągle jest najistotniejszym, ale najsłabszym ogniwem w systemie pomocy społecznej.

W gminie Różan nie ma problemu bezdomności, polegającego na przebywaniu osób w pustostanach, szopach, śmietnikach, itp. OPS posiada aktualne informacje o sieci placówek dla osób bezdomnych, gdzie można umieścić osoby bezdomne niezdolne do samodzielnego życia. OPS podpisał umowę na zapewnienie schronienia jeśli zaszłaby taka potrzeba ze schroniskiem dla osób bezdomnych "Fundacja Serce Marka" w miejscowości Konarzewo- Sławki 18a, 06-420 Gołymin. Główną przyczyną przedmiotowego zagrożenia jest niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne, podeszły wiek, nadużywanie alkoholu, niezaradność życiowa. Jest to grupa najtrudniejszych klientów. Osoby te zostały objęte szczególnym nadzorem przez pracowników OPS i Policję. Systematyczne wizytacje w tych rodzinach zapobiegają szerzeniu się patologii i nieszczęśliwym wypadkom.

I. Inne zadania.

Strategia zawiera zadania przewidziane do realizacji przez wiele różnych instytucji, które powinny na bieżąco analizować ich wykonanie oraz dokonywać okresowego podsumowania swojej działalności w tym zakresie, składając Burmistrzowi sprawozdanie roczne.

Materiały dostarczone przez poszczególne instytucje zostały zamieszczone w tym sprawozdaniu w oryginalnej formie.

Realizacja tych zadań przez poszczególne jednostki w 2021 r. przebiegała następująco:

1. Przedszkole Samorządowe w Różanie.

1. Realizacja programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania - objęto 35 dzieci uczęszczających do przedszkola.

2. Objęcie opieką przedszkolną w pierwszej kolejności dzieci z rodzin wielodzietnych, dzieci niepełnosprawnych, mających niepełnosprawnych rodziców i rodzeństwo, dzieci objętych pieczą zastępczą i z rodzin adopcyjnych.

2. Promowano model zdrowego stylu życia oraz postawy prozdrowotne poprzez realizację programów profilaktycznych rekomendowanych przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Makowie Maz. takich jak: Czyste powietrze wokół nas, Chron się przed kleszczami wszystkimi sposobami, Skąd się biorą produkty ekologiczne, Dzień Zdrowia Czyściochowe Przedszkole. Cele wyżej wymienionych programów projektowane były na dzieci a także na rodziców wychowanków.

W związku z pandemią COVID-19 za pomocą strony internetowej przedszkola oraz innych komunikatorów udostępniano rodzicom materiały edukacyjne rekomendowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia w zakresie profilaktyki zdrowotnej (otyłości, cukrzycy, szczepień ochronnych, zdrowego stylu życia itp)

3. Za zgodą organu prowadzącego i przy współpracy z Poradniami specjalistycznymi organizowano w przedszkolu pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i ich rodziców w formie zajęć specjalistycznych (logopedycznych, terapii pedagogicznej a dla dziecka z orzeczeniem o kształceniu specjalnym dodatkowe zajęcia rewalidacyjne).

4. W ramach realizacji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i w trosce o prawidłowy rozwój społeczno-moralny i emocjonalny dzieci w każdej grupie wiekowej funkcjonował Kodeks Zachowań (zasady zachowania się w sali i w stosunku do rówieśników) do którego nauczycielki odwoływały się w razie potrzeby. W celu odreagowania emocji w salach zorganizowano Kąciki na pozytywną przerwę i wyciszenie.

2. Szkoła Podstawowa im. I Dywizji T. Kościuszki.

Uchwała Nr XXXVII238.2021 Rady Miejskiej w Różaniu z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Różan na lata 2021 – 2030 w 1. celu strategicznym tj. Tworzenie zintegrowanego systemu działań na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin w 1. celu operacyjnym *Wspieranie rodzin w ich prawidłowym funkcjonowaniu i przeciwdziałanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej* przewiduje działania dla szkoły w zakresie diagnozowania problemów i zagrożeń, ciągłej analizy sytuacji dzieci i młodzieży przy szerokiej współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej. W roku 2021 pedagog szkolny pozostawał w stałym kontakcie z asystentem rodziny, wspólnie analizowana była sytuacja rodzinna i szkolna uczniów z rodzin korzystających z usług asystenta, ustalane były i realizowane też wspólne działania. Dyrekcja szkoły na bieżąco informowana była o sytuacji tych uczniów. Ze względu na pogorszenie się sytuacji w jednej z rodzin nastąpiło wzmożenie i rozszerzenie wspólnych działań w celu poprawy i wręcz zmiany sytuacji dzieci.

W ramach promowania prawidłowego modelu rodziny w szkole realizowane były zajęcia edukacyjne z *Wychowania do życia w rodzinie* w klasach IV – VIII. Treści te na bieżąco pojawiają się też na godzinach do dyspozycji wychowawcy w klasach I – VIII, w ramach m. in. realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

W roku 2021 w szkole zostało zorganizowanych szereg działań profilaktycznych. W ramach profilaktyki uzależnień, zdrowia psychicznego i fizycznego, przeciwdziałania zjawisku cyberprzemocy oraz rozwijania zainteresowań uczniów klas I - VIII „*Komunikacja interpersonalna – bez barier w dialogu*”, „*Poczucie własnej wartości - wierzę, że potrafię*”, „*Integracja – jak budować relacje z rówieśnikami*”, „*Stres – umiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami i efektywne motywowanie się do pracy*”. Działanie to objęło ogół uczniów w szkole.

Podejmowane były działania interwencyjne i prewencyjne w zakresie pomocy rodzicom w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, rozwoju profilaktyki oraz promowaniu modelu zdrowego stylu życia. W miarę możliwości i dostępu informacji, na bieżąco monitorowane były sytuacje rodzinne i potrzeby uczniów.

Cel zapobiegania patologiom w rodzinie realizowany jest przez nauczycieli poprzez wskazywanie dzieciom i młodzieży, właściwych form spędzania czasu wolnego. Poza tym realizowane są programy zalecane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Makowie Mazowieckim. W roku 2021 zrealizowano programy „*Nie pal przy mnie, proszę*”,

„Znajdź właściwe rozwiązanie”. Ważne programy promujące zdrowy styl życia to, „Trzymaj formę” i „Krajowy program zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS” realizowane wśród uczniów klas starszych.

W ramach realizacji działań celu operacyjnego 2. dotyczącego wyrównywania szans rozwojowych dzieci i młodzieży oraz wspierania ich edukacji w szkole organizowane były następujące zajęcia pozalekcyjne: dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, o charakterze terapeutycznym oraz koła zainteresowań z różnych dziedzin m. in. muzyczne, sportowe, plastyczne i przyrodnicze.

Kadra pedagogiczna odbyła wiele szkoleń w roku 2021 zarówno w ramach wewnątrzszkolnego jak i zewnętrznego doskonalenia zawodowego, każdy członek rady pedagogicznej zobowiązany jest do odbycia co najmniej jednego szkolenia zewnętrznego w okresie, oprócz organizowanych w szkole w ramach WDN.

Wspieranie rozwoju uczniów w szkole podstawowej dotyczy korzystania przez uczniów z dostosowania wymagań edukacyjnych do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Indywidualizacja w nauczaniu podczas zajęć edukacyjnych, zajęć rewalidacyjnych oraz innych dodatkowych. Uczniowie niepełnosprawni posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (w 2021 r. - 5 osób) oraz opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej czy też uczniowie, których rodzice przedstawili zaświadczenia lekarskie o czasowym leczeniu lub chorobie przewlekłej, podlegali szczególnej uwadze nauczycieli i kierowana była do nich pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Mieli dostęp do wszystkich zajęć, jakie oferuje szkoła, a zgodnie z zaleceniami specjalistów, warunki dostosowywane były do ich potrzeb i możliwości z uwagi na deficyty rozwojowe i stan zdrowia poszczególnych osób.

- Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży – 26.

- Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia pozalekcyjne – 266.

W/w działania odnoszą się również do realizacji celu strategicznego 2. *Zmniejszenie rozmiarów bezrobocia i ubóstwa w zakresie zapewnienia ubogim pomocy oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.*

Cel strategiczny 4. odnoszący się do przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom oraz zwiększenia dostępu do placówek ochrony zdrowia, w celu operacyjnym

1. *Profilaktyka i zmniejszanie skutków problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie,* skierowany był również do realizacji w szkole. Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych otrzymywanych przez szkołę w formie ulotek od instytucji działających na

rzecz promocji zdrowia (ośrodek pomocy społecznej, przychodnie lekarskie, sanepid), podczas stacjonarnych zebrań z rodzicami uczniów w styczniu, marcu, maju, wrześniu, listopadzie i grudniu 2021 r. oraz przekazywane na stronie internetowej szkoły, to forma realizacji zadania. Poza tym w szkole prowadzona była kampania informacyjna na temat instytucji pomocowych, działających na rzecz profilaktyki uzależnień, przemocy i zapobiegania patologiom w rodzinie. Treści te realizowano na wcześniej przytoczonych warsztatach i szkoleniach oraz podczas zajęć wychowawczo – profilaktycznych, zajęć edukacyjnych z wychowania do życia w rodzinie, biologii, przyrody i zajęć uczniów klas I – VIII z wychowawcami.

W grudniu 2021 roku wśród uczniów klas I – III przeprowadzono konkurs „*W zdrowym ciele zdrowy duch*”, a wśród uczniów klas IV – VIII „*W zdrowym ciele zdrowy duch – nie piję, nie palę, nie biorę*”. W tym działaniu profilaktycznym wzięli udział wszyscy uczniowie.

3. Zespół Szkół w Różanie.

Harmonogram działań:

1. Profilaktyka uzależnień:

- Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Makowie Mazowieckim, podejmowanie interwencji, prowadzenie prelekcji on- line dla uczniów.
- Współpraca z rodzicami uczniów oraz instytucjami zajmującymi się problemami uzależnień.
- Przekazywanie uczniom i rodzicom informacji o zagrożeniach zdrowotnych, społecznych, ekonomicznych i moralnych spowodowanych zażywaniem szkodliwych substancji.
- Prezentowanie perspektyw zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistych bez stosowania środków uzależniających.
- Kształtowanie umiejętności przeciwdziałania presji środowiska i rówieśników do przejawiania złych zachowań.
- Udzielanie porad uczniom i rodzicom w zakresie zapobiegania uzależnieniom w razie potrzeby.
- Udostępnianie uczniom, rodzicom i nauczycielom informatorów, poradników oraz innych materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień.

- Zajęcia tematyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego oraz wychowawców. m.in. na temat skutków spożywania alkoholu, dopalaczy, palenia papierosów i e- papierosów, szkodliwego ich działania na organizm.
- Dyżury nauczycieli na korytarzach szkolnych.
- Udział szkoły w projektach edukacyjnych.
- Realizacja programu profilaktycznego „Bezpieczna szkoła”.
- Realizacja programu profilaktycznego „ARS- czyli jak dbać o miłość?”.
- Organizacja czasu wolnego oraz prezentowanie uczniom spędzania wolnego czasu w sposób atrakcyjny i społecznie akceptowany.
- Realizacja zadań wynikających ze szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

2. Profilaktyka zdrowotna

- Realizacja programu profilaktycznego „ Zdrowe piersi są Ok”.
- Realizacja programu profilaktycznego „ Wybierz życie. Pierwszy krok”.
- Realizacja programu profilaktycznego „Znamię. Znam je”.
- Realizacja programu profilaktycznego zapobiegania HIV i AIDS.
- Realizacja programu profilaktycznego Profilaktyka czerniaka.
- Propagowanie zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania się oraz utrzymania należytej higieny osobistej.
- Dostarczanie informacji na temat zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia).
- Wskazywanie sposobów spędzania czasu wolnego, jako alternatywy dla biernego nadużywania komputera czy telefonu.
- Szkolenie BHP dla uczniów oraz pracowników.
- Rozwijanie zainteresowań sportowych, udział uczniów w zawodach sportowych.
- Umożliwienie uczniom szczepienia przeciw COVID- 19.
- Współpraca z pielęgniarką środowiskową.
- Przeglądy uzębienia uczniów- dentobus.

3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Zniesienie barier architektonicznych.
- Przeciwdziałanie dyskryminacji.
- Wyrównywanie szans poprzez dostosowanie wymagań edukacyjnych do poziomu funkcjonowania uczniów, dodatkowe zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Włączenie uczniów z niepełnosprawnościami w życie klasy i szkoły.
- Zachęcanie uczniów do udziału w różnego typu konkursach.
- Współpraca ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Mazowieckim.
- Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę pedagogiczną.
- Zatrudnienie specjalistów do pracy z uczniem niepełnosprawnym.

4. Zapobieganie bezrobociu:

- Dostosowanie kierunków kształcenia do lokalnego rynku pracy.
- Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy.
- Prowadzenie zajęć w ramach doradztwa zawodowego.
- Prowadzenie zajęć z pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.
- Realizowanie działań zawartych w programie Wychowawczo Profilaktycznym szkoły.
- Współpraca z Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy.
- Współpraca ze szkołami wyższymi.
- Udział uczniów klas III w szkoleniu w ramach programu „Bezpieczne praktyki i środowisko 2021”.
- Udział uczniów w praktykach zagranicznych z projektu POWER.

4. Posterunek Policji w Różanie.

W ramach zmniejszenia udziału osób nietrzeźwych w naruszaniu prawa i porządku publicznego policjanci z Posterunku Policji w Różanie przeprowadzili łącznie 4 postępowania przygotowawcze o czyn z art. 178a § 1 KK dotyczące prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie nietrzeźwości, z których 4 zakończono aktem oskarżenia. W kierunku art. 244 KK przeprowadzono 1 postępowanie przygotowawcze, które również zakończono aktem oskarżenia. Przeprowadzono również czynności wyjaśniające w kierunku art. 180a KK, gdzie wszczęto 1 postępowanie, które zostało zawieszono. Wszczęto także 3 postępowania w kierunku art. 177 KK, gdzie 1 postępowanie zakończono aktem ostrzeżenia, 1 postępowanie umorzono oraz 1 nadal pozostaje w prowadzeniu. W ramach współpracy Komenda Powiatowa Policji w Makowie Maz. Wydział Ruchu Drogowego zwiększył liczę patroli zmotoryzowanych na drogach miasta i gminy Różan.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 roku policjanci przeprowadzili łącznie 74 interwencje domowe, podczas których założyli 7 Niebieskich Kart. Ponad to z ramienia Opieki Społecznej zostały przekazane 3 Niebieskie Katy do prowadzenia w Posterunku Policji w Różanie. W 2021 roku wszczęto 3 postępowania z art. 207 § 1 KK na terenie miasta i gminy Różan, z których 2 zostały zakończone aktem oskarżenia oraz 1 postępowanie zostało umorzone.

W ramach przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży w ubiegłym roku przeprowadzono szereg pogadań z młodzieżą szkolną i pedagogami na temat przemocy w rodzinie, środków odurzających i alkoholizmu.

W 2021 roku na terenie miasta i gminy Różan ujawniono 8 przypadków spożywania alkoholu w miejscach publicznych, za które nałożono mandaty karne lub sporządzono wiosek o ukaranie do sądu. W porównaniu do 2020 roku Posterunek Policji w Różanie odnotował spadek liczby osób spożywających alkohol w miejscu publicznym. Nie ujawniono przypadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Różanie.

Celem działań realizowanych w 2021 r. była promocja zdrowego stylu życia, a przez to zmniejszenie zachowań ryzykownych oraz doskonalenie umiejętności przeciwstawiania się patologiom, wzmocnienie rozwoju osobowego i uświadomienie młodym ludziom następstw używania środków psychoaktywnych.

W marcu w Przedszkolu Samorządowym odbył się profilaktyczny konkurs plastyczny pt. „Zdrowy przedszkolak” uczestników konkursu nagrodzono upominkami.

W Szkole Podstawowej odbyły się konkursy językowe mające na celu rozwijanie zainteresowań uczniów, unikanie nałogów, wdrażanie postaw i zachowań pozytywnych.

W czerwcu w Szkole Podstawowej przeprowadzono dziewiętnaście warsztatów (2 h lekcyjne każdy) pt. „Komunikacja interpersonalna bez barier w dialogu” oraz „Poczucie własnej wartości – wierzę, że potrafię”. W szkole odbyła się cykliczna prozdrowotna impreza pod hasłem „Zdrowy Europejczyk”, uczestnicy mieli okazję pogłębić temat zdrowego odżywiania, aktywnego spędzania wolnego czasu oraz szkodliwości różnego rodzaju używek.

W lipcu dofinansowano wyjazd na 28 Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu dla grup AA, Al.-Anon oraz członków ich rodzin.

W październiku Polskie Centrum Profilaktyki przeprowadziło dwadzieścia warsztatów dla uczniów (1 h lekcyjna każdy) pt. „Stres – umiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami i efektywne motywowanie się do pracy” oraz dwadzieścia warsztatów pt. „Integracja – jak budować relacje z rówieśnikami w nowym roku szkolnym”.

W ramach działań profilaktycznych „Stowarzyszenie Aktywnych Pań w Załuziu” zorganizowało konkurs kulinarny mający na celu przeciwdziałanie uzależnieniom wśród mieszkańców gminy poprzez aktywne spędzanie wolnego czasu, rozwijanie zainteresowań i doskonalenie umiejętności społecznych.

W listopadzie członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych brali udział w szkoleniu dotyczącym procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego i psychologicznych umiejętności motywowania do zmiany.

W grudniu Polskie Centrum Profilaktyki z Krakowa przeprowadziło dwadzieścia warsztatów dla uczniów (1h lekcyjna każdy) pt. „Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych: alkohol, papierosy, e-papierosy, dopalacze, narkotyki”, dwadzieścia warsztatów pt. „Konflikt – przedstawiam, słucham, negocjuję” dwa szkolenia dla nauczycieli (2h lekcyjne każde) pt. „Zachowania prowokacyjne uczniów – jak sobie z nimi radzić?” oraz „Relacje na linii nauczyciel – uczeń. Jak budować prawidłowe stosunki?”, dwie prelekcje dla rodziców pt. „Agresja dziecka wobec rodzica i rówieśników – jak skutecznie reagować” oraz „Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych wśród młodzieży (dopalacze, marihuana, alkohol, papierosy)”.

Zakupiono materiały profilaktyczne do przedszkola samorządowego.

W ramach popularyzowania zdrowego i aktywnego stylu życia wolnego od uzależnień odbył się turniej piłki nożnej halowej pod hasłem „Niedziela bez uzależnień”.

Wśród dzieci z Przedszkola Samorządowego i uczniów Szkoły Podstawowej przeprowadzono trzynastą edycję konkursu plastycznego promującego zdrowy styl życia pod hasłem: „W zdrowym ciele zdrowy duch”, wszyscy uczestnicy otrzymali upominki.

Z okazji Światowego Dnia walki z AIDS i Jedności z Osobami Zakażonymi HIV wśród uczniów klas VII i VIII przeprowadzono konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia i profilaktyki HIV i AIDS, zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe

6. Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie.

W ramach działalności Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury w Różanie w 2021 r. dzieci oraz młodzież mogły rozwijać swoje pasje plastyczne, taneczne, wokalne i teatralne. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku. W ofercie GOUK znajdowały się zajęcia: plastyczne, koło wokalne, teatr „Kulturalnie Proszę”, Klub Miłośników Fantastyki, nauka gry na instrumentach klawiszowych, dętych oraz gitarze. Dla mieszkańców gminy Różan zajęcia były bezpłatne.

W GOUK odbywały się również płatne zajęcia: taneczne i z języka angielskiego. Większość wydarzeń kulturalnych, jakie w 2021 r. organizował GOUK miały formę otwartą i bezpłatną, dlatego osoby mniej zamożne również mogły z nich skorzystać.

Działalność placówki skierowana była również do osób starszych, które chętnie uczestniczyły

w spotkaniach tematycznych oraz brały udział w nieodpłatnych zajęciach komputerowych.

Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Różanie w ciągu 2021 r. chętnie współpracował

z innymi instytucjami tj. miejscowymi szkołami, przedszkolami, zakładami, OPS, PSP, OSP, Biblioteką Publiczną, Dziennym Domem Seniora+, współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sekcją Gołębi Pocztowych, Kołem Wędkarskim „Różanka”, Stowarzyszeniem Aktywnych Pań w Załuziu, Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Różańskiej, Uczniowskim Klubem Sportowym FC 2012 Różan oraz Kołami Gospodyń Wiejskich

z gminy Różan.

Edukacja kulturalna oraz upowszechnianie kultury wśród mieszkańców naszej gminy polega na ich udziale w przedsięwzięciach kulturalnych organizowanych przez GOUK.

W roku 2021 pomimo panujących obostrzeń GOUK starał się organizować dla mieszkańców wydarzenia kulturalne np. raz w miesiącu odbywały się darmowe Koncerty Filharmonii Narodowej oraz spotkania autorskie. GOUK od stycznia do grudnia 2021 r. wydał 3 numery „Świerszcza Różańskiego”, w których informował mieszkańców o bieżących wydarzeniach z życia gminy, zamieszczał bieżące informacje, artykuły o zdrowiu, przepisach kulinarnych, regulacjach prawnych, imprezach sportowych, artystycznych i problemach społecznych..

Różan, dnia 31.03.2021r.

